

Bureau Adviseur Beroepen Milieubeheer

Postbus 20951 2500 EZ Den Haag
Telefoon : 070-3394493
Faxnummer: 070-3391309

conform
verzoeken

ADVIES

Commissie voor de
afvalstoffenwet
3 MAART 1995
276-95
374-79
kopie naar: St. + bibl

AAN: De Voorzitter van de Afdeling
bestuursrechtspraak
van de Raad van State
Kneuterdijk 22
2514 EN 's-GRAVENHAGE

Uw kenmerk

Uw brief

Kenmerk

Datum

F03.94.0016

21 juni 1994

BABM/29757/S

19 oktober 1994

Onderwerp

Verzoek Brabantse Milieufederatie en anderen
om schorsing van het besluit inzake de afval-
stoffenwetvergunning dd. 9 december 1993 voor
een pluimveemestdrogerij op het bedrijventerrein
"De Peel" nabij de Middenpeelweg en de
Volkelseweg te Zeeland.

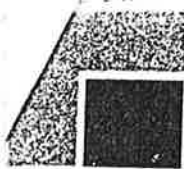
Naar aanleiding van het verzoek om advies, gesteld in de in hoofde vermelde brief, deel ik
u het volgende mede.

1. DE INRICHTING EN SITUERING

De inrichting, een mestdrogerij, omvat een terrein van circa 170 bij 150 meter met daarop
enkele opslaghallen, een drooghal, een mengerij/perserij, een pelleteergebouw, een
kantoorgebouw en twee biobedden/gaswassers. Binnen de inrichting zal pluimveemest in
een trommeldroger worden gedroogd en tot korrels worden geperst. De uit de droger
afgevoerde dampen zullen in een thermische naverbrander worden "gereinigd" en
vervolgens in de atmosfeer worden geloosd. De ventilatielucht uit de ruimten binnen de
gebouwen van de inrichting, zoals de opslag van de aangevoerde mest, zullen worden
gereinigd in een gaswasser en een biofilter.

De inrichting zal komen te liggen op het bedrijventerrein "De Peel" dat nog in wording is.
Ten noordwesten liggen een andere mestdrogerij op circa 110 meter afstand van de
buitenopslag van de inrichting en een loonwerkersbedrijf op circa 470 meter afstand.
Eveneens ten noordwesten ligt de meest nabije woning van een derde, behorend bij een
agrarisch bedrijf op 370 meter van de inrichting. Voor een nadere situering verwijs ik u
naar de tekeningen gehecht als bijlagen aan het besluit.

Bijlagen

Bureau Adviseur Beroepen Milieubeheer

Kenmerk

BABM/29757/S

Datum :

19 oktober 1994

Bladnummer

2

2. HET BESLUIT, DE BEROEPEN EN DE VERZOEKEN OM SCHORSING

Het provinciaal bestuur van Noord-Brabant verleende op 9 december 1993, de op 9 juni 1992 aangevraagde afvalstoffenwetvergunning voor een periode van 10 jaar onder het opleggen van voorschriften.

Tegen dit besluit zijn in beroep gekomen de Brabantse Milieufederatie, de Stichting Rechtsbijstand namens twee omwonenden en de gemeente Mill en St. Hubert. De eerste twee appellanten verzoeken ook het besluit te schorsen. De naar voren gebrachte bedenkingen gaan over:

- de duurzame oplossing in relatie tot het energieverbruik;
- de ammoniakemissie (NH_3);
- de koolmonoxide-emissie (CO);
- de geuroverlast onder meer door cumulatie;
- de verzuring als gevolg van de ammoniakemissie;
- de doelmatigheid in het kader van de afvalstoffenwetvergunning;
- de ziektekiemen, die vrijkomen uit de mest;
- de uitstoot van NO_x ten gevolge van het wegverkeer;
- de bouwhoogte van de gebouwen en de schoorsteen.

3. BEHANDELING VERZOEKEN OM SCHORSING

Aw - WABM

3.1. Inleiding

Voor deze advisering is de lokatie bezocht waar de inrichting zal worden gerealiseerd. Overleg is gevoerd met enkele vertegenwoordigers van verzoekster om vergunning. Telefonisch is er contact geweest met vertegenwoordigers van appellanten, een vertegenwoordiger van het provinciaal bestuur en een vertegenwoordiger van de gemeente Landert (voorheen gemeente Zeeland). Tevens is er contact geweest met een vertegenwoordiger van de Commissie MER.

Met ingang van 1 maart 1993 is de Wet milieubeheer in werking getreden. Volgens het daarin opgenomen overgangsrecht blijft het oude recht van toepassing, indien het verzoek om vergunning vóór deze datum is ingediend, tot het tijdstip waarop de beschikking onherroepelijk is geworden. De afhandeling van dit verzoek vindt dan ook plaats op basis van de destijds geldende afvalstoffenwetvergunning.

Het industrieterrein waar de inrichting zal komen te liggen is speciaal ingericht voor mestverwerkingsfabrieken. Tegen het bestemmingsplan voor dit terrein is beroep aangetekend. Op het terrein is op dit moment al een ander mestverwerkend bedrijf aanwezig.

Direct buiten dit terrein ligt een loonwerkersbedrijf. Met betrekking tot beide bedrijven is al eerder een beroepsprocedure aanhangig gemaakt. De betreffende zaaknummers zijn

Bureau Adviseur Beroepen Milieubeheer

Kenmerk

BABM/29757/S

Datum

19 oktober 1994

Bladnummer

3

G05.93.1775 (CVM) en G05.87.1274 (Ferm-O-Feed). Omtrent dit laatste bedrijf is momenteel een beroepsprocedure gaande onder uw nr. E03.93.1653.

3.2. Bedenkingen

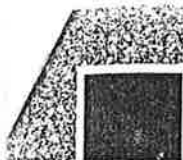
3.2.1. De duurzame oplossing in relatie tot energieverbruik

Appellanten stellen dat het energiegebruik veel te hoog is en geven aan dat onvoldoende is nagegaan of er alternatieven mogelijk zijn om tot eenzelfde resultaat te komen. Zij maken daarmee bezwaar tegen de milieu-effectrapportage (MER) zoals zij telefonisch bevestigden.

Het provinciaal bestuur geeft op bladzijde 10 van de beschikking in haar overwegingen aan, dat mestverwerking een proces is met een hoog energiegebruik mede vanwege het hoge aardgasgebruik van de drogers. Verder geeft zij aan, dat in het kader van de vergunningverlening op grond van de Afvalstoffenwet, nog geen adequaat toetsingskader aanwezig is om het energiegebruik van bepaalde procestechnieken af te wegen.

Een milieu-effectrapport moet op grond van artikel 41j en k van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm) voldoen aan een aantal gestelde regels. Zo moet het MER tenminste een beschrijving van de voorgenomen activiteit en de werkwijze waarop deze zal worden uitgevoerd, bevatten. Verder zal in het MER een beschrijving van de alternatieven hiervoor moeten worden gegeven, voorzover deze redelijkerwijs in beschouwing kunnen worden genomen. De wettelijke adviseurs en de Commissie voor de milieu-effectrapportage worden vooraf in de gelegenheid gesteld (artikel 41n Wabm) advies uit te brengen over het geven van richtlijnen inzake de inhoud van het MER. Op grond van hetzelfde artikel wordt ten aanzien van deze richtlijnen de gelegenheid geboden aan een ieder om opmerkingen te maken. Indien het bevoegd gezag achteraf van mening is dat het MER, mede gelet op de gestelde richtlijnen, niet voldoet aan de gestelde regels danwel onjuistheden bevat dient zij dit aan de opsteller van het MER mede te delen (artikel 41r, eerste lid Wabm). Indien het gaat om ondergeschikte punten (artikel 41r, tweede lid) kan zij de mededeling weglaten. Indien het MER niet "voldoet" en dit met de aanvraag wordt ingediend zal het bevoegd gezag aanvrager niet-ontvankelijk moeten verklaren (artikel 41ab, eerste lid onder b van de Wabm). Voor wat betreft de inspraak door derden is onder meer in artikel 41af Wabm bepaald dat bij bezwaren ten aanzien van de aanvraag, ontwerp-beschikking danwel de beschikking gelijktijdig opmerkingen over het milieu-effectrapport kunnen worden ingediend. Artikel 41w Wabm bepaalt dat de opmerkingen over het MER vooraf uitsluitend betrekking kunnen hebben op het niet voldoen aan de, gelet op de gegeven richtlijnen, gestelde regels danwel op de onjuistheden.

In de in oktober 1991 verschenen richtlijnen voor het opstellen van een milieu-effectrapport voor een drooginstallatie voor stapelbare pluimveemest met een capaciteit van 150.000 ton per jaar nabij de Midden-Peelweg te Zeeland is onder 3. Alternatieven aangegeven:

Bureau Adviseur Beroepen Milieubeheer

Kenmerk

BABM/29757/S

Datum

19 oktober 1994

Bladnummer

4

"De keuze van de nader in beschouwing genomen alternatieven, moet in het MER zorgvuldig worden gemotiveerd, alsook het selectieproces waaruit het eventuele voorkeursalternatief naar voren is gekomen."

De startnotitie tot het maken van het MER dd. juni 1991 (zie bijgevoegd stuk) geeft aan dat het gekozen droogproces op dat moment milieuhygiënisch het beste was. Deze stelling is in de startnotitie als volgt verwoord:

"gegeven de praktijk- en onderzoekservaring die met de inrichting van Vefinex in Weert is opgedaan enerzijds en de sterk uiteenlopende ontwikkelingsstadia en toepassingsmogelijkheden van diverse andere mestverwerkingsinitiatieven anderzijds, er geen objectieve vergelijking met andere technieken mogelijk is".

Een verdere beschouwing welke andere mestverwerkingsinitiatieven dan worden bedoeld en op welke onderdelen dan zou moeten worden vergeleken zijn niet nader aangegeven en zijn ook in het MER niet nader beschreven. De redelijk in beschouwing te nemen alternatieven zijn in het MER (bladzijde 92 onder 4.4.1.) beperkt tot:

- het nul-alternatief;
- uitvoeringsvarianten;
- het meest milieuvriendelijke alternatief.

Het provinciaal bestuur noch de Commissie MER geven in hun toetsing over de inhoud van het MER aan, dat er ook alternatieven met betrekking tot het feitelijke droogproces moeten worden onderzocht. Voetstoots wordt aangenomen dat het gekozen proces milieuhygiënisch het beste is. Ik acht dat onjuist. Op het moment dat de startnotitie voor het MER werd ingediend, waren er al verschillende alternatieven bekend. Deze zijn onder meer weergegeven in de in juni 1991 verschenen Voorlopige inspectie richtlijn mestverwerkingsinstallaties. ?

Voor wat betreft het gebruik van energie merk ik op dat de nu aangevraagde installatie als een van de minst gunstige droogprocessen moet worden aangemerkt, enerzijds door de thermische naverbranding, anderzijds zoals het provinciaal bestuur in de overwegingen van het besluit al aangeeft, vanwege het hoge aardgasgebruik van de drogers. De installatie wordt naar de huidige maatstaven beschouwd als een zogeheten "eerste-generatie" installatie terwijl nu al "derde-generatie" installaties werkzaam zijn. Weliswaar is het een reeds jaren bestaande techniek die in de praktijk heeft bewezen dat het werkt, maar energetisch gezien is het een ongunstig proces, omdat er relatief veel warmte verloren gaat en er voor thermische naverbranding (temperaturen tot 800 °C) waar?

alternatieven in MER niet nader onderzocht

energiearmere alternatieven, zoals katalytische naverbranding (temperaturen tot 500 °C) bestaan. Het verbaast mij dan ook dat er in het MER zelfs geen alternatieven, zoals bijvoorbeeld het Ferm-O-Feed-proces of een verdere voordroging van de mest worden genoemd, die mogelijk in ogenschouw hadden kunnen worden genomen. Ik kom dan ook tot de conclusie dat het MER niet voldoet aan de eisen die daaraan moeten worden gesteld. Het provinciaal bestuur had daarom mijns inziens de aanvraag buiten behandeling kunnen laten op grond van het gestelde in artikel 41 ab van de Wabm.

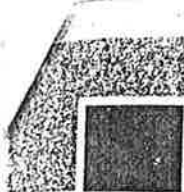
3.2.2. De ammoniakemissie (NH₃)

Appellanten merken op dat het bedrijf niet voldoet aan de normstelling ten aanzien van de ammoniakemissie zoals die in de NER (de Nederlandse Emissie Richtlijn lucht) zijn vastgelegd. Ook zijn zij van mening dat aan een in te stellen onderzoek naar een verlaging van de emissie zoals omschreven in voorschrift D.3.15.b wel een consequentie zou moeten zijn verbonden, bijvoorbeeld dat alsdan moet worden voldaan aan de norm van 5 mg NH₃/m³ zoals die is vermeld in de NER.

Het provinciaal bestuur heeft in voorschrift D.3.13.a vastgelegd dat het is toegestaan 63 mg/Nm³ te emitteren. Daarnaast is in voorschrift D.3.15.b aangegeven dat binnen 2 jaar na ingebruikname van de inrichting een onderzoek moet worden verricht naar een verdere beperking van de ammoniakemissie.

In de NER is aangegeven dat voor mestdrooginstallaties een emissienorm voor ammoniak geldt van 5 mg/Nm³. Deze norm is ontleend aan de "Voorlopige inspectie richtlijn mestverwerkingsinstallaties" uit 1991 (het betreffende deel van de NER is bijgevoegd). In bedoelde inspectierichtlijn is voor deze waarde gekozen naar aanleiding van een meting aan één installatie. Die installatie is uitgerust met technieken als gaswassers en biofilters. Hoewel de norm bij die installatie dus haalbaar is met een ander proces en met andere reinigingstechnieken, is het de vraag of deze normstelling van toepassing mag worden verklaard op het nu aangevraagde proces met thermische naverbranding.

Vertegenwoordigers van verzoekster om vergunning gaven aan dat de norm zoals die in de NER is opgenomen, in dit geval technisch gezien niet haalbaar is. Om dit te kunnen aantonen is inmiddels een fundamenteel onderzoek door TNO verricht. Een rapport hiervan is nog niet beschikbaar. Wel is een enkele bladzijde uit het concept-rapport beschikbaar gesteld (zie toegevoegd stuk). Hierin is inderdaad vermeld, dat een norm zoals die in de NER is vermeld, niet haalbaar is met een voorziening zoals die in het verzoek om vergunning is aangegeven namelijk een thermische naverbrander. Om de hoeveelheid NH₃ in de afgevoerde lucht te beperken tot een waarde overeenkomstig de NER, zou na de naverbrander nog een nageschakelde techniek moeten plaatsvinden danwel zou tot een andere proceskeuze met andere reinigingstechnieken moeten worden gekomen. Het alsnog voorschrijven van één van beide opties gaat mij te ver in het kader van deze schorsings-procedure. Bovendien zou daarmee de grondslag voor de aanvraag worden verlaten. Voor

Bureau Adviseur Beroepen Milieubeheer

Kenmerk

BABM/29757/S

Datum

19 oktober 1994

Bladnummer

6

het hier toegepaste proces ontbreekt momenteel een goed toetsingskader. Naast de technische haalbaarheid van een norm (waar de NER vanuit gaat) is er een tweede toetsingskader voor de ammoniakemissie. Dat is in dit geval het indirecte effect van de NH_3 -emissie: verzuring. Hiervoor verwijs ik u naar punt 3.2.5.

3.2.3. Koolmonoxide-emissie (CO)

Appellanten stellen dat de toegestane emissie van CO hoger ligt dan op grond van de NER is toegestaan.

Het provinciaal bestuur heeft in voorschrift D.13.3.a aangegeven dat een CO-emissie is toegestaan van maximaal 143 mg/Nm^3 . In voorschrift D.3.15.b wordt vervolgens een onderzoek verlangd naar een verdere verlaging van het CO-gehalte in de afgassen tot 50 mg/Nm^3 .

les
ER
zorging
Op de emissies van naverbranders is de NER van toepassing. De CO-emissie van een naverbrander is een indicatie voor de volledigheid van de verbranding. CO-emissies kleiner of gelijk dan 100 ppm (parts per million) geven aan dat het verbrandingsrendement goed is. Een emissie onder de 50 ppm kan als optimaal worden beschouwd. In de vergunning kan een eis van $50\text{--}100 \text{ mg/Nm}^3$ worden opgenomen. In de huidige generatie van verbrandingsapparaten moet een CO-gehalte van 50 mg/m^3 als haalbaar worden geacht. Dat de nu aangevraagde installatie op een hoeveelheid van 143 mg/Nm^3 uitkomt, betekent dat er niet gesproken kan worden van een optimaal verbrandingsproces. Door allerlei maatregelen moet het weliswaar mogelijk zijn tot een iets lager gehalte aan CO te komen maar of de norm haalbaar is die het provinciaal bestuur in voorschrift D.3.15.b heeft opgenomen, moet ernstig worden betwijfeld. De schadelijke werking van CO moet overigens niet al te hoog worden ingeschat, omdat er vrij snel een omzetting zal plaatsvinden naar CO_2 . Ik acht een schorsing van het besluit om die reden alleen, een te vergaande maatregel. De relatief hoge CO-emissie geeft echter wel aan, analoog aan de hoge NH_3 -emissie, dat de gekozen mestverwerkingstechniek in feite is achterhaald.

3.2.4. De geuroverlast onder meer door cumulatie

In de bedenkingen wordt naar voren gebracht dat:

- de geurgrensnorm van 1 g.e./m^3 95-percentiel op de terreingrens van de inrichting zou moeten gelden;
- de cumulatie van geur hier ten onrechte niet is meegenomen.

Voorschrift D.3.10 geeft aan dat de uitwerp van reuk- en stankstoffen zodanig moet zijn beperkt dat de 95-percentiel contour van het uurgemiddelde van de geurconcentratie van één geureenheid per kubieke meter, de op bij deze vergunning behorende bijlage 4 aangegeven contour niet overschrijdt en dat ter plaatse van woningen van derden en

andere geurgevoelige bestemmingen de 99,99-percentielcontour van het uurgemiddelde van de geurconcentratie van 10 geureenheden per kubieke meter ten gevolge van discontinue of fluctuerende emissies niet wordt overschreden.

3.2.4.1. Geurbeleid

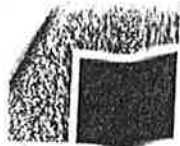
Ter voorkoming van geurhinder worden in Nederland in het algemeen immissienormen gehanteerd zoals deze als interimgrenswaarden voor het eerst zijn opgenomen in het Indicatieve Meerjarenprogramma Lucht 1985-1989. Hierin worden grenswaarden gegeven die gelden bij de woonbebouwing, bij objecten van dag- en verblijfsrecreatie en bij andere stankgevoelige objecten. Er wordt hierbij onderscheid gemaakt tussen bestaande en nieuwe bedrijven.

- Voor bestaande bedrijven geldt dat de uurgemiddelde concentratie van één geureenheid per kubieke meter per jaar niet meer dan 2% van de tijd (= 176 uur per jaar) mag worden overschreden ter plaatse van stankgevoelige objecten. Een andere omschrijving van deze norm is:
"1 g.e./m³ als 98-onderschrijdingspercentiel".
- Voor nieuwe bedrijven geldt dat de uurgemiddelde concentratie van één geureenheid per kubieke meter per jaar niet meer dan 0,5% van de tijd (= 44 uur per jaar) mag worden overschreden ter plaatse van stankgevoelige objecten. Deze norm kan ook worden omschreven als:
"1 g.e./m³ als 99,5-onderschrijdingspercentiel".

De twee geurnormen zijn sindsdien veelvuldig toegepast in milieuvergunningen. Zoals vermeld is deze normering van toepassing op geurgevoelige objecten als woonbebouwing. Voor de categorie van bebouwing die om diverse redenen als minder gevoelig kan worden ingeschat, zoals woningen op een industrieterrein, verspreide woningen in agrarisch gebied en kantoorgebouwen, wordt een ruimere geurnorm gehanteerd. In dergelijke gevallen geldt, zonder onderscheid te maken tussen nieuwe en bestaande inrichtingen, het volgende:

- Voor stankgevoelige objecten die niet onder het begrip woon- en leefomgeving vallen geldt een geurconcentratienorm als rekenwaarde van 1 g.e./m³ als 95-onderschrijdingspercentiel (= 440 uur per jaar).

De vermelde drie normen gaan uit van een min of meer continu karakter. Er zijn echter bronnen die sterk kunnen fluctueren waarbij gedurende korte tijd een hoge geuremissie kan optreden (een stankgolf). Op basis van de hiervoor genoemde normering zou het in principe mogelijk zijn om gedurende 44, 176 of 440 uur per jaar een ongelimiteerde

Bureau Adviseur Beroepen Milieubeheer

Kanmerk

BAJM/29757/S

Datum

19 oktober 1994

Bladnummer

8

emissie te veroorzaken. Om dit te voorkomen is de bovengrens van een nog aanvaardbare geurmissie bepaald op 10 g.e. per m^3 als 99,99-percentiel. In 1989 is een norm vastgesteld voor discontinue en fluctuerende bronnen (Publicatiereeks Lucht nr. 82, 1989). De norm geldt voor zowel nieuwe als bestaande inrichtingen en dient als aanvulling op de norm van 1 g.e./ m^3 als 99,5- of 98-percentiel. De norm is als volgt te omschrijven:

- Voor discontinue en fluctuerende stankbronnen geldt tevens een geurconcentratienorm met een rekenwaarde van 10 g.e./ m^3 als 99,99-percentiel.

De gehele reeks van geurnormen is opgenomen in het actieplan stank en later in de Nota stankbeleid. Bij de behandeling van de nota door de Tweede Kamer is de motie Boers-Wijnberg en Ruigrok-Verreijdt (22715, nr. 5) aangenomen. De strekking van de motie is dat het stankbeleid van de Rijksoverheid gericht moet zijn op het wegnemen van ernstige hinder. Daartoe zou een stankconcentratienorm worden gehanteerd van 10 g.e./ m^3 als 98-percentiel. Dit niveau is ontleend aan de nota omdat is gebleken dat boven de 10 geureenheden per m^3 in alle gevallen sprake is van ernstige hinder. Uitgaande van het Alaraprincipe zou een vergunningverlener eisen kunnen stellen die overeenkomen met een lagere waarde (Alara = As low as reasonably achievable).

3.2.4.2. Toetsing aan het beleid

Het provinciaal bestuur geeft in de overwegingen van het besluit op bladzijde 7 aan, dat de provincie Noord-Brabant bij vergunningverlening de landelijke richtlijnen met betrekking tot geurnormering met terughoudendheid als indicatief instrument zal hanteren. Dit betekent volgens het provinciaal bestuur dat een zodanig lage geurbelasting zal worden nagestreefd "als redelijkerwijs mogelijk" is. Verder geven zij aan dat zij van mening zijn dat in beginsel op de eigendomsgrens van de aangrenzende inrichtingen op het bedrijventerrein de berekende 95-percentiel contour van 1 g.e./ Nm^3 dient te worden nagestreefd. In de vergunningvoorschriften is dit vertaald door in voorschrift D.3.10 de berekende geurcontour voor het 95-percentiel vast te leggen zoals die is aangegeven in het verzoek om vergunning en door in voorschrift D.3.15 een onderzoeksverplichting op te nemen waarbij de geurbelasting ter hoogte van de eigendomsgrens van aangrenzende inrichtingen op het bedrijventerrein maximaal 1 g.e./ m^3 als 95-percentiel mag zijn. Of deze normering haalbaar is, is op dit moment niet duidelijk. Gelet echter op het stankbeleid van de Rijksoverheid kan ik mij vinden in de normering zoals het provinciaal bestuur die hanteert in de voorschriften van het besluit.

3.2.4.3. Cumulatie van stankhinder

Met appellanten ben ik van mening dat de cumulatie van stankhinder hier had moeten worden beoordeeld. Met name dezelfde soort stankveroorzakende bedrijven moeten naar

*Kamer
Lebie?*

**Bureau Adviseur
Beroepen Milieubeheer**

Kenmerk

BABM/29757/S

Datum

19 oktober 1994

Bladnummer

9

afgehandeld

cumulatie van stank.

*in vergunning
verzocht*

?

mijn mening als zodanig worden beoordeeld. Gelet op het streven van het provinciaal bestuur dat de berekende 95-percentiel contour van 1 g.e./Nm³ op de eigendomsgrens zou moeten gelden om de vestiging van andere mestverwerkingsbedrijven ook mogelijk te maken, is het provinciaal bestuur in feite ook van mening dat er rekening moet worden gehouden met cumulatie van stankhinder. Dit is echter niet nader onderzocht. Technisch gezien is het mogelijk een dergelijke berekening uit te voeren. Op mijn verzoek is verzoekster om vergunning nagegaan wat de effecten zijn in de omgeving, indien de stankproduktie van Ferm-O-Feed wordt meegenomen in het cumulatie-model (zie bijgevoegd stuk). Uit dit rapport zou blijken dat voldaan kan worden aan een grenswaarde van 1 g.e./m³, 95-percentiel bij agrarische woningen van derden. Echter de plek waar de geuremissie van zowel Ferm-O-Feed als Vefinex-2 volgens dit rapport zou plaatsvinden, is niet in overeenstemming met de in het verzoek om vergunning aangegeven plek. Beide plaatsen zouden meer in noordelijke richting moeten liggen. Ook verbaast het mij dat de agrarische woning ten noorden van de Volkelseweg binnen de geurcontour voor het 95-percentiel van alleen Ferm-O-Feed ligt, maar zodra de geurcontour 95-percentiel van Ferm-O-Feed en Vefinex-2 samen wordt bepaald, deze woning daarbuiten ligt. Dat is niet mogelijk, omdat de geurcontour met 2 bronnen groter is dan die van één bron. Gelet op de ligging van de geurcontour voor het 95-percentiel voor Ferm-O-Feed sluit ik vooralsnog niet uit dat er sprake zou kunnen zijn van een cumulatie van stankhinder hetgeen leidt tot onacceptabele stankhinder. Om die reden zouden de verzoeken om schorsing voor inwilliging in aanmerking kunnen komen.

3.2.5. De verzuring als gevolg van de ammoniakemissie

Appellanten stellen dat het niet aanvaardbaar is dat er in een concentratiegebied zoals dat is vastgelegd in de Wet verplaatsing mestproduktie, een nieuwe ammoniakbron wordt geïntroduceerd en dat dit in strijd is met het "stand-still beginsel" dat de gemeente Zeeland (nu gemeente Landert) hanteert ten aanzien van de ammoniakemissie binnen haar gemeentegrenzen.

Het provinciaal bestuur vindt dat de richtlijn "Ammoniak en Veehouderij" niet op deze inrichting van toepassing is. Deze activiteit moet worden gezien als een industriële activiteit die dient te worden getoetst aan de Nederlandse emissie richtlijnen lucht. Vooraf aan deze mening geeft het provinciaal bestuur in de overwegingen aan dat het bedrijf een depositie van 71,25 mol potentieel zuur per ha per jaar veroorzaakt op het meest nabije voor verzuring gevoelige gebied. Het provinciaal bestuur gaat hierbij uit van een voor verzuring gevoelig gebied op een afstand van circa 1200 meter (Trentse bossen). De Brabants Milieufederatie stelt in haar pleitnota dat er op kortere afstand van de inrichting ook voor verzuring gevoelige elementen aanwezig zijn die eveneens bescherming behoeven.

Bureau Adviseur Beroepen Milieubeheer

Kenmerk

BABM/29757/S

Datum

19 oktober 1994

Bladnummer

10

consequenties van Promest?
logica!
poek

De stelling van appellanten dat hier getoetst moet worden op de verzurende effecten van het vestigen van de inrichting is naar mijn mening juist. Door het realiseren van de mestdrogerij wordt er een nieuwe ammoniakbron geïntroduceerd. Zeker omdat het hier gaat om een schakel in de mestproblematiek acht ik het nodig dat deze bron op de mogelijke verzuring wordt beoordeeld. Ook in de "Voorlopige inspectie richtlijn mestverwerkingsinstallaties" is op bladzijde 30 geduid op een mogelijke toetsing aan de richtlijn "Ammoniak en Veehouderij". Duidelijk is in ieder geval dat het verzurende effect ten gevolge van een ammoniakemissie (bladzijde 14 en 32) meegenomen moeten worden in de beoordeling. *en andere verzuemde componenten ???*

Van ammoniak is bekend dat deze op relatief korte afstand van een emissiepunt neerslaat. De mest komt uit een groot gebied, waardoor het gebied rond Zeeland relatief zwaar wordt belast. Het argument van het provinciaal bestuur dat minder zou worden uitgereden is onjuist, omdat het uitrijden is gebonden aan maximale giften. Alleen een overschot wordt verwerkt in dit bedrijf. Zou de mest hier niet verwerkt worden dan zal deze moeten worden vervoerd naar buiten het concentratiegebied als aangegeven in de Wet verplaatsing mestproductie.

Zoals gezegd geeft het provinciaal bestuur al aan dat als gevolg van het in werking treden van deze inrichting er sprake zal zijn van een depositie van 71,25 mol potentieel zuur per ha per jaar. Hierbij is uitgegaan van het voor verzuring gevoelige gebied de Trentse bossen op circa 1200 meter van de inrichting. Volgens de signaleringskaart richtlijn "Ammoniak en Veehouderij" uitgegeven door de directeur LNO in Noord-Brabant, ligt er echter ten westen van de inrichting een voor verzuring gevoelig gebied op circa 800 meter afstand. Deze is in de beoordeling van het provinciaal bestuur niet meegenomen. De Brabantse Milieufederatie geeft in de pleitnota dan ook terecht aan dat er hier een onjuiste beoordeling heeft plaatsgevonden.

Inmiddels is de richtlijn "Ammoniak en Veehouderij" niet meer van toepassing en is de Interimwet Ammoniak en Veehouderij in werking getreden. Ingevolge deze wet is het niet toegestaan in een concentratiegebied, zoals genoemd in de Wet verplaatsing mestproductie, een vergunning te verlenen voor een nieuw te vestigen bedrijf tenzij voor de gemeente een ammoniakreductieplan geldt. In de voorlopige inspectie richtlijn mestverwerkingsinstallaties uit 1991 is in hoofdstuk 3 aangegeven dat verwacht mag worden dat mestverwerkingsfabrieken zullen worden opgericht in het zwaartepunt van het mestproductiegebied. Dit is in tegenstelling met de stelling dat er geen nieuwe ammoniakbronnen (waaronder veehouderijen) in dergelijke gebieden mogen worden gevestigd. In deze richtlijn wordt aangegeven dat het wel wenselijk is de in de destijds geldende richtlijn "Ammoniak en Veehouderij" gehanteerde normstelling toe te passen op mestverwerkingsinrichtingen. Dit zou voor nieuw te vestigen bedrijven overeenkomen met een norm van 15 mol. Omdat enerzijds een mestverwerkingsinstallatie, anders dan een veehouderij, op nationaal

Kenmerk

BABM/29757/S

Datum

19 oktober 1994

Bladnummer

11

argumentatie!

NH₃ - afbannen met LV

niveau geen netto toename van de mest- en ammoniakproduktie tot gevolg heeft en omdat anderzijds er een aanzienlijk belang is dat mestverwerkingsbedrijven zich kunnen vestigen in dit soort gebieden, kan ik instemmen met een geringe bijdrage aan de ammoniakdepositie mits deze de 15 mol niet te boven gaat. In een eerder advies over een mestverwerkingsbedrijf (zie uw zaaknr. G05.91.0001) heb ik eveneens aangegeven, dat deze zou moeten voldoen aan een maximale depositie van 15 mol. Het nu aangevraagde bedrijf van Vefinex kan echter niet voldoen aan deze depositienorm en er is ook geen direct uitzicht dat in de toekomst hieraan wel zou kunnen worden voldaan. Ik ben dan ook van mening dat het besluit om die reden voor schorsing in aanmerking komt.

3.2.6. De doelmatigheid in het kader van de afvalstoffenwetvergunning
Als bedenking wordt door de appellanten naar voren gebracht dat het realiseren van de inrichting niet doelmatig is en om die reden in strijd is met de Afvalstoffenwet.

In het door de provincie opgestelde afvalstoffenplan (PAP-II) is geen passage aanwezig die zich leent voor een toetsing van de doelmatigheid van deze inrichting. Het provinciaal bestuur heeft daarom een beoordeling van de doelmatigheid van de inrichting gegeven aan de hand van de criteria continuïteit, adequate verwerkingsmethodes en een naar ruimte en capaciteit bevredigende spreiding van de installaties (zie bladzijde 11 van het besluit, stuk II). Binnen de provincie Noord-Brabant zijn enkele mestverwerkingsinstallaties aanwezig. Twee daarvan zullen worden gerealiseerd op het bedrijventerrein "De Peel".

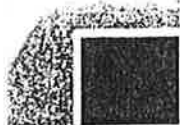
3.2.6.1. Continuïteit

Over de continuïteit kan worden opgemerkt dat deze (nog) niet is gewaarborgd voor de lange termijn.

3.2.6.2. Adequate verwerkingsmethodes

*niet
aanwezig*
Zoals ik al onder 3.2.1 heb aangegeven moet worden betwijfeld of hier sprake is van een milieuhygiënisch optimaal proces. Daarentegen kan niet worden ontkend dat de mest in de nu aangevraagde inrichting van een afvalprodukt naar een mestkorrel zal worden omgezet die kan worden toegepast voor de bemesting van gronden.

3.2.6.3. Een naar ruimte en capaciteit bevredigende spreiding van de installaties
Zoals gezegd staat op het industrieterrein waar de inrichting zal worden gevestigd al een ander mestverwerkingsbedrijf. De capaciteit van dat bedrijf is relatief gering zodat er nog wel ruimte is voor een tweede bedrijf. Het streven om hier nog meer mestverwerkingsbedrijven te vestigen zal in de toekomst echter met de nodige voorzichtigheid moeten worden bekeken, zeker als het zou gaan om het verwerken van pluimveemest. Dit is echter nu nog niet aan de orde omdat er nog steeds een tekort is aan mestverwerkingsbedrijven.

Bureau Adviseur Beroepen Milieubeheer

Kenmerk

BABM/29757/S

Datum

19 oktober 1994

Bladnummer

12

Samenvattend acht ik een eventuele realisering van deze mestverwerkingsinstallatie niet in strijd met het doelmatigheidscriterium van de Afvalstoffenwet. Daarbij is de omstandigheid dat er slechts weinig mestverwerkingsinstallaties zijn gerealiseerd en de noodzaak tot realisering in hoge mate aanwezig is, naar mijn mening van doorslaggevende betekenis.

3.2.7. De ziektekiemen, die vrijkomen uit de mest

Gevreesd wordt voor verspreiding van ziektekiemen in de omgeving.

Het provinciaal bestuur geeft onder 4.12.9 in de overwegingen van het besluit aan dat mits wordt voldaan aan een aantal voorwaarden, het niet waarschijnlijk is dat er een besmetting van de omgeving zal plaatsvinden door verspreiding van ziektekiemen.

In de aangevoerde pluimveemest zullen ziektekiemen aanwezig zijn. Deze ziektekiemen zullen derhalve ook in de opslagruimte aanwezig zijn. De stelling van verzoekster om vergunning dat na het proces pathogenen meer aanwezig zullen zijn in de afgevoerde lucht of in de mest als eindprodukt, wil ik graag aannemen, door de hoge temperatuur van het drogingsproces zullen deze worden gedood. Voorbij is gegaan aan de vraag of in de afgezogen lucht uit de opslagruimte wellicht ook ziektekiemen aanwezig zijn die via het biofilter naar buiten kunnen treden. Dit zou naar mijn mening nader onderzocht moeten worden en zonodig zouden daartegen maatregelen moeten worden genomen.

Voor het overige kan ik mij vinden in de maatregelen die door het provinciaal als afdoende worden bestempeld. Redenen voor een eventuele schorsing of het opleggen van een voorlopige voorziening kan ik niet vinden in dit bezwaar.

3.2.8. De uitstoot van NO_x ten gevolge van het wegverkeer

De Brabantse Milieufederatie brengt naar voren dat er ten gevolge van het wegverkeer een toename zal zijn van NO_x die mee moet worden genomen in de beoordeling.

Het provinciaal bestuur verwijst onder punt 4.8.20 naar de MER waarin is aangegeven dat de bijdrage door Vefinex hoofdzakelijk plaatsvindt door het verbranden van aardgas in de installaties. Onder punt 7.3.13 is aangegeven dat het wegverkeer ten gevolge van de voorgenomen activiteit te verwaarlozen is en dat de verkeersbewegingen geen deel uitmaken van de afwegingen in het kader van deze beschikking omdat de verkeersbewegingen buiten de beïnvloedingssfeer van de inrichting plaatsvinden.

Als gevolg van het toenemende wegverkeer zullen er meer uitlaatgassen worden geproduceerd waardoor er meer NO_x in de lucht terecht zal komen. Een exacte hoeveelheid is echter moeilijk aan te geven. Bedacht moet ook worden dat indien de mestdroger niet aanwezig is de mest ook van de diverse bedrijven naar elders vervoerd zal moeten worden. Omdat dit vervoer naar tekortgebieden moet plaatsvinden zal de te overbruggen afstand groter zijn en zal er in dat geval een grotere uitstoot van NO_x plaatsvinden. Ik ben dan ook van mening dat dit bezwaar geen reden zou kunnen zijn het besluit te schorsen.

is
dit
onderzocht

Bureau Adviseur Beroepen Milieubeheer

Kenmerk

BABM/29757/S

Datum

19 oktober 1994

Bladnummer

13

3.2.10. De bouwhoogte van de gebouwen en de schoorsteen

Naar voren is gebracht dat de bouwhoogte zoals die in het verzoek om vergunning is aangegeven niet gerealiseerd kan worden omdat dit in strijd is met het bestemmingsplan.

Het provinciaal bestuur geeft hierover aan op bladzijde 15 onder punt 4.1.1:

"De in de onderwerpelijke aanvraag aangegeven bouwhoogte is blijkens de overgelegde gegevens uit procestechnisch energetisch en milieuhygiënisch oogpunt het meest gewenst, mede gelet op het voorkomen van storingen, het te behandelen luchtdebiet en emissies naar de lucht. Ten aanzien de bouwhoogte dienen dan ook de mogelijke gevolgen hiervan voor het landschappelijke aspect te worden afgewogen tegen de gevolgen voor de procestechnische, energetische, financieel-economische en milieuhygiënische aspecten. In het kader van de onderwerpelijke procedure hechten wij meer belang aan het tot stand komen van de aangevraagde activiteit".

Gedeputeerde Staten voegen daar nog aan toe dat dit bezwaar een planologisch criterium betreft en in het kader van deze procedure geen doorslaggevend besluitvormingscriterium kan zijn.

Het bestemmingsplan geeft inderdaad aan dat er een maximale bouwhoogte van 25 meter mogelijk is en dat een eventuele schoorsteen hooguit 30 meter mag bedragen. Met gedeputeerde staten ben ik van mening dat dit aspect voor de onderhavige milieuprocedure niet van doorslaggevende betekenis kan zijn. Verder merk ik in dit verband nog het volgende op.

Indien verzoekster om vergunning van mening is dat een bedrijfsgebouw met een lagere gebouwhoogte moet worden gerealiseerd dan zal dit consequenties hebben voor de grootte en de indeling van de bedrijfsgebouwen. Hoewel het proces als zodanig dan zal kunnen worden gehandhaafd heeft dit wel gevolgen voor de installaties. Verzoekster om vergunning heeft al in het MER aangegeven dat procesmatig een verlaging van de bouwhoogte mogelijk is. Dit betekent dan ook dat de schoorsteenhoogte slechts 30 meter mag bedragen. Inmiddels is aangegeven dat dit van weinig of geen invloed zal zijn op de geurcontour. De oorzaak hiervoor moet worden gevonden in het biologisch geurfilter dat voor de verwerking van de ruimtelucht zal worden geïnstalleerd. De geuremissie na dit filter, dat op maaiveldhoogte vrijkomt, is voornamelijk bepalend voor de geurcontour. In hoeverre een nieuwe lagere bouwwijze van invloed zal zijn op andere milieuhygiënisch te beoordelen componenten zoals geluid, ammoniakemissie en dergelijke is niet duidelijk. Een inzicht hierover is in het MER niet aangegeven.

Bureau Adviseur Beroepen Milieubeheer

Kenmerk

BABM/29757/S

Datum

19 oktober 1994

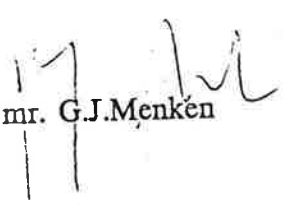
Bladnummer

14

4. CONCLUSIE

Samenvattend ben ik van mening, dat er nodige onzekerheden bestaan omtrent de uitvoering van de inrichting zoals die nu is gevraagd. Gelet op de te verwachten schade als gevolg van de ammoniakemissie, de te verwachten overlast als gevolg van cumulatie van stankhinder en de tekortkomingen in de MER, adviseer ik u tot schorsing van het besluit over te gaan.

De adviseur Beroepen Milieubeheer,

mr. G.J. Menken

Ro